t’ È|ÿýøż

بۆ

قۆناغی سێیەم

م. ژیان عەبدولکەریم

((بەهار و جەژنی نەورۆز))

وانەی پێنجەم

هەر ساڵێک چوار وەرزە : بەهار، هاوین، پاییز، زستان. ڕۆژی یەکەمی بەهار، ڕۆژێکە زەوی سووڕانەوەی ساڵانەی خۆی بە دەوری خۆردا دەست پێ دەکاتەوە . یەکەمین ڕۆژی مانگی نەورۆزە ئەم ڕۆژە جەژنی نەتەوەی کوردە ، جەژنی ئازادی و خۆشییە.

ژن و پیاو لەم ڕۆژەدا دەچنە سەیران، ڕۆژەکە بە کەیف و خۆشی و هەڵپەرکێ و گۆرانی ڕادەبوێرن لە سەر چیاو گردۆلکەو، بەردەمی ماڵەکان و پانتایی شارەکاندا ئاگری نەورۆز دەکەنەوە. لە بەهاردا دەشت و دەر، کێو و کەژ، هەمووی سەوز و، بە گوڵ و نەسرین و گوڵاڵە و وەنەوشە و نێرگز هەڵدەگەڕێ، چەم و ڕووبارەکان هاڤە هاڤ و هاژەیان دێ.

لە بەهاردا، سروشت وەکو بووکێکی ، نازەنین و شۆخ و شەنگ خۆی دەڕازێنێتەوە.

هاوواتا	دژواتا
وەرز = کەش	چیا × دەشت
زەوی = خاک	شار × دێ
سوورانەوە = بە دەوراچوون	
خۆر = هەتاو = ڕۆژ	
ئازادی = سەرفرازی	
خۆشی = شادی = بەختیاری	
سەیران = گەشت	
ڕادەبوێرن = بەسەردەبەن	
چیا = شاخ = کەژ = کێو	
بەردەم = بەرانبەر	
ماڵ = خانوو	
دەشت = دەر	
هەموو = گشت	
ڕووبار = زێ	

ڕاهێنان(١)

نێشانەی(√) دابنێ بەرامبەر هەر ڕستەیەک ئەگەر ڕاست بێت ، ونیشانەی (×)دابنێ ئەگەر هەڵەبێت ، ئەنجاهەڵەکان ڕاست بکەوە.

١ـ لە نەورۆز ژن و پیاو دەچن بۆ دام و دەزگاکانیان .

٢ـ خەڵکی ڕۆژی نەورۆز بە ناخۆشی بەسەر دەبەن.

٣ـ لە بەهار دەشت و دەر ووشکە.

٤ـ نەورۆز دەکەوێتە یەکەمین ڕۆژی هاوین.

ڕاهێنان(٢)

ئەم ڕستانەی خوارەوە بگۆڕە بۆ ڕستەی پرس:

١ـ ژن و پیاو لەم ڕۆژە دەچنە سەیران. (کوێ)

٢ـ ڕۆژەکە بە کەیف و خۆشی و هەڵپەڕکێ ڕادەبوێرن .(چۆن)

٣ـ لەبەردەمی ماڵەکان و پانتایی شارەکان ئاگری نەورۆز دەکەنەوە. (لە کوێ)

٤ـ لە بەهار دەشت و دەر و کێو و کەژ سەوزە. (کەی)

٥ـ یەکەم ڕۆژی بەهار زەوی سووڕانەوەی ساڵانەی خۆی بە دەوری خۆردا دەست پێ دەکات. (کەی)

ڕاهێنان(٣)

وەڵامی ئەم پرسیارانە بدەوە

١ـ لە نەورۆز خەڵکی بۆ کوێ دەچن؟

٢ـ نەورۆز جەژنی کێیە؟

٣ـ نەورۆز جەژنی چییە ؟

٤ـ خەڵکی ڕۆژی نەورۆز چۆن ڕایدەبوێرن ؟

٥ـ لە کوێ ئاگری نەورۆز دەکەنەوە؟

٦ـ لە بەهار زەوی چۆن دەبێت ؟

٧ـ یەکەم ڕۆژی بەهار چی دەست پێ دەکات ؟

٨ـ زەوی سوورانەوە ساڵانەی خۆی بە دەوری کێدا دەست پێ دەکات؟

٩ـ نەورۆز کەییە؟

١٠ـ کەی زەوی سوورانەوە بە دەوری خۆردا دەست پێ دەکات؟